

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Pe un an 1000 Lei,
pe o jumătate de an 500 Lei.

Abonamentele se plătesc
înaintea!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 20
Lărgimea de 1 cm. 80 Lei

Unirea bisericilor

De câțiva vreme se vântură din nou la noi unirea bisericilor. Discuția a început-o consilierul eparhial penzionar Dr. Sebastian Stanca în „Națiunea Română”. Sî. Sa a cerut să ne unim toți Românii cu Biserica ortodoxă. I-au răspuns în „România Nouă” d-l profesor universitar Dr. Romul Boilă din Cluj-Sibiu și d-l Ștefan Pascu. Acestora le-a răspuns în „Telegraful Român” Păr. rector al Academiei Teologice din Sibiu Dr. D. Stăniloae, în „Vestul” dela Timișoara d-l O. Metea și în „Unirea” dela Blaj Păr. Cornel B. Andrea. Pe urmă Păr. Dumitru Neda, canonic mitropolitan dela Blaj, le-a răspuns tuturor în doi numeri (3-4 și 5-6) ai „Unirii” dela Blaj, blând, frumos și cinstit.

Iată însă că la articolul din Nr. 3-4 al „Unirei” d-l Nicolae Gorun răspunde în Nr. 7 din 11 Februarie 1945 al „Telegrafului Român”, într'un mod care arată că în sufletul D. Sale nu este cătuș de puțină dragoste creștinească. Pe noi, uniții, ne face slugi ai Papei dela Roma, iar despre poporul nostru spune că „viea să aibă o Biserică ortodoxă, condusă de un Sinod românesc, nu de o presupusă căpetenie a creștinismului”. Iși incheie articolul cu aceea că nouă, uniților, ne-a „mai rămas veninul minciunii; dar va veni vremea, când nu-l vom mai avea nici acela, căci neamul acesta blând și omenos nu va putea răbda multă vreme astfel de simbriași în sânul lui... Secura e la rădăcină, ca să curețe poporul românesc de vâscul strein ce-i falsifică sufletul. Orice ar visa unii sau alții, ortodoxia va birui, chiar și dacă pentru acesta se vor frânge câteva „coarne” și „cornițe”. —

Ei bine, în forma aceasta nu se poate discuta. Cu astfel de articoli veninoși nu vom ajunge niciodată la înțelegerea și la bunăvoința pe care ne-au vestit-o îngerii la nașterea lui Cristos. În Biserică nu se poate lucra cu sila și cu puterea. Toți ceice au făcut-o aceasta au greșit și n'au ajuns la nici un rezultat.

Noi ne-am rugat pentru unirea bisericilor și ne vom mai ruga, în fiecare an, în săptămâna dela 18 la 25 Ianuarie, dimpreună cu întreagă lumea catolică, că bine știm, că numai Dumnezeu poate uni cecece a desbinat răutatea patriarhului Fotie la 861 și mândria patriarhului Mihail Cerulariu la 16 Iulie 1054.

Noi nu voim să ne amestecăm în această discuție. Noi numai facem cunoscut cetitorilor noștri cecece s'a discutat în presa românească.

Știm însă una, și bună, că adevărată Papa dela Roma nu este o putere străină, ci capul văzut al Bisericii lui Cristos pe pământ, despre care însăși cărțile bisericești ortodoxe recunosc că este cap al Bisericii lui Cristos celei dreptcredincioase și vârhovnic al apostolilor.

Că secura e la rădăcina Bisericii Unite, se poate. Dar mai iute se va știrbi secura decât să cadă arborele frumos al Bisericii noastre. Ortodocșii noștri așa au crezut că vom păși și pe vremea guvernului Antoneștilor, când ei primeau totul din belșug dela Stat, iar noi nimica, ba nici să ne plângem în ziare nu ne era permis; și totuși n'am pierit. Iară acum, — când chiar radio românesc a anunțat că e vorba să se facă o înțelegere între Papa dela Roma și d-l Mareșal Stalin; când ni-se anunță o libertate și largă democrație și încă asigurată prin însăși înțelegerea celor trei mari dela Ialta și când ni-se promite o pace cât se poate mai dreaptă, nu ne mai este așa de frică, mai ales, știind că însuși Domnul nostru Isus Cristos i-a spus apostolului Petru și prin el Papei dela Roma că: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor învinge pe ea” (Matei 16, 18).

Din scrisorile lui Al. Lupeanu

La Liceul de fete „Sfânta Ecaterina” din Blaj se păstrează mai multe hârtii ale răposatului director Alexandru Lupeanu-Melin. Cititorii noștri cunosc scrisul acestui distins mînuitor al condeului, care, împreună cu Păr. Iuliu Maior, a întemeiat gazeta pentru popor dela Blaj.

Din acele hârtii am scos multe lucruri pentru un Anuar, care întârzie mereu.

Cred potrivit a tipări acum o scrisoare deosebit de frumoasă, care arată că Al. Lupeanu-Melin și alți cărturari blăjeni sunt stimati și de scriitorii bisericești neuniți.

Scrisoarea ce urmează este dela preotul neunit Constantin Bobulescu dela București, scriitor de cărți despre trecutul bisericesc. A scris despre multe biserici ortodoxe, dar a scris lucruri frumoase și despre vechea bisericuță romano-catolică de lângă Seminarul Sfântul Iosif din Iași, din vechiul cimitir catolic, unde sunt înmormântați printre alții și Victor Place, fost trimis al Franței, învățatul Cihac, catolic din Moldova, și alții.

Iubite Coane Alecule

...Și în fine, când gata, gata să rămân de căruță și prin urmăre să fiu nevoit să mă și găzduiți, trenul mă luă și pe mine cu toată mulțimea care stătea ca

sardelele în puțină. Să mă crezi, că frățietatea cu care fui primit la liceu, masa luată în cea mai dulce și covârșitoare camaraderie, apoi drumul făcut până la gară în compania părinților Șt. Pop și Iuliu Maior, toate aceste icoane cu nimbul celei mai curate și neprihănite iubiri de frați care, se înțelege, m'au făcut să uit înghesuiala, toată mizeria drumului. Nu mai călătoream, ci retrăiam și gustam încă deliciul unor clipe petrecute cu niște prietini, în cari omenescul dispăruse și le vorbeau numai sufletele. Visurile se îmbrăcaseră în cele mai delicate forme ale materiei abstracte... De ce a fost așa de scurt, așa de fulgerător totul!... Poate de aceea a fost așa de plăcut: iar în iadul din vagon, retrăiam impresii delicate și atrăgătoare care mă făceau absent dela tot ce se petrece în jurul meu. Eram amoretat. Blajul, prin sufletul său de cărturarie încercată, mi-a vorbit prin scânteerile de spirit ale bunilor mei prietini și m'au captivat, nu prin materialitatea sugestivă și trecătoare, ci prin iubirea delicată, mai delicată și mai frumoasă decât o zi de Mai. Ce să zic? Imi sunteți dragi! Și nu pot uita vorba de spirit, „că în fine un ortodox nu-i mâncat de uniți!”

Coane Alecule, cred că nu te superi, dacă te fac atent că vreau să văd Blajul mai pe îndelete, așa după cum și merită și după cum m'ai făcut atent mata. Când vii pe la București, să nu care cumva să mă ocolești, că mă fac Dunăre! N'ai auzit? Și tot așa pentru părinții Șt. Pop și Iuliu Maior. Să le comunic, te rog, această dorință a mea și poate să ia și d-lor cunoștință de rândurile mele.

Iți trimit ceva și din ale mele prostii. Ia, scriu și eu ca să mai scurtez din cele mizerii ale vieții, care-i așa de vitregă cu mine. Te rog, fii bun și din cele două exemplare din „Lăutarii noștri” cu dedicațiile respective să fie date păr. Pop și Maior.

Te rog, nu mă uita cu cele cărți despre care am vorbit: Ist. Arhidiecezii Orăzii-Mari de Ardeleanu... Par'că așa-i spune?! Schematismul Intocmit de Bunea. Cu vre-o Ist. a bis. românești de P. Maior și Archivu lui Cipariu. Pentru „Archivu” voi căuta să vă trimit vre-o Cronică a lui Melchisedec, ceva din Erbiceanu „Cronicarii greci”... Iar de-mi scrii, nu uita să-mi dai locurile unde a-și putea găsi ceva scris despre biserica din Densus. Te mai rog după aceea, să-mi trimiți, de nu dă-mi numele vreunui autor de manual de istorie din Ardeal de dinainte de război, pentru a găsi descris acel ceremonial al frăției de cruce încheiat de Arpad. Cred că indicându-mi numele autorului, exemplarul îl voi găsi la Academie. Manuale de acelea bănuiesc că se vor mai găsi încă pe la bătrânii profesori.

Nu mă uita de a mă onora și pe mine cu ce scoți de sub tipar. Dacă cumva ai dublete de monografii făcute asupra satelor și bisericilor din Ardeal, trimiteți-le pe drumul Bucureștilor.

Eu de asemenea te voiu întreba și ce îți va face trebuință, pe țugul de Blaj le voiu pune.

Trimiteți-mi toate sănătățile și cele mai calde urări de bine păr. Maior și Pop, te rog primește și caldele mele îmbrățișeri frățești

Pr. Const. Bobulescu

18/IX, 1932, București.

Pentru conf. IOSIF NAGHIU

*Îngâm stăruitor pe iubii noștri
cețitori, să binevoiască a și achita abo-
namentul, că altfel primejduesc însăși
viața acestei gazete.*

Grăunte suffletești

Inima omenească

În zilele acestea grozave, când atâția și atâția își pierd credința, veniți, iubii cetitori, să privim puțin inima omenească.

Știți, ce este inima omenească?

O pompă, cum încă n'a fost în stare să construiască nimenea în lume și nici nu va fi; o pompă, care pompează sângele, în toate părțile trupului nostru, pe canale atât de fine, cum nici inchipui nu ne putem.

Și din ce-i compusă această pompă?

Dintr'un mușchiu (o bucată de carne) nici un pic mai mare decât pumnul și care cu toate acestea are puterea de a prevedea întreg trupul cu sânge. Acest mușchiu produce o muncă cum nu-și poate inchipui nimenea.

În fiecare minut el bate de 70 de ori fără întrerupere, ziua și noaptea. În timp ce fiecare mădular al nostru odihnește, în vreme ce dorm ochii, urechile, mâinile, picioarele și creierii, inima, această pompă mălastră, nu odihnește nici o clipită. Acest mușchiu mic face sau produce la zi 87.000 kilograme metri de muncă.

Ce înseamnă aceasta?

87.000 kgr. metri înseamnă o putere, care poate ridica la înălțime de un metru 87.000 kilograme, ceea ce face cât un tren care constă din aproape 9 vagoane.

Ei și această inimă omenească lucrează în forma aceasta, nu o zi, nici două, nici o sută, nici trei sute, ci 60—70—80 de ani fără de întrerupere.

Se înțelege că din cauza muncii continue și neîntrerupte inima se mai și defectează din când în când, așa cum se defectează sau se strică câte o teavă din apeduct, din canalizație, sau o sârmă dela telefon sau dela electrică, sau o bucată de asfalt. Pe când însă la apeduct, la canalizație, la telefon, la electrică și la asfalt, ori de câte ori se află în reparație, se oprește circulația pe întreaga rețeaua, pe atunci inima, chiar și când e defectată, lucrează mai departe fără întrerupere, iară defectul și-l repară de cele mai multe ori ea singură fără de a controla prea mult celelalte organe.

Ori că mâncăm, ori că dormim, fie că umblăm ori ședem, fugim ori înotăm, fie că ne gândim la ea, fie că nu, inima își continuă lucrarea ei mereu și fără întrerupere, în acelaș tact și cu aceeaș însoțire, și în timp de o minută pompează întreg sângele de 3 ori prin întreg trupul.

Ce ar fi, dacă inima s'ar opri și numai pentru o singură minută?

Cine mișcă acest mușchiu? Cine l-a pus în mișcare dela început și cum? Iați tot atâtea întrebări cari așteaptă răspuns!

Da stomacul și mațele (intestinele) știți ce datorie mai au, pe lângă că hrănesc diferitele organe ale trupului?

Ele sunt o încălzire centrală, ca și care nu mai există în lume alta, care îi menține trupului pururea aceeaș căldură de 37° Celsius, fie afară căldură de 50—60 sau frig de 30—50 grade. În cameră, ce facem vara, ca să o răcorim? Cum acoperim ferestrele cu pânză cât mai întunecată sau cu obloane de lemn, ca să nu străbată căldura; iară iarna cum înfundăm toate crepăturile și cum facem la foc, ca să nu se prea răcească în cameră. Trupul omenească însă are totdeauna, fie vara, fie iarna, și oriunde, fie în Siberia, fie în Africa de mijloc, aceeaș temperatură de 37°. Când se ridică mai sus, e mare neceaz, fiind omul bolnav; iar când scade, atunci scade de tot și s'a terminat cu viața odată pentru totdeauna.

Da rărunchii, ochii, urechile, creierii, nasul și plămâni studiatu-i-ați vreodată? De mii de ani le studiază doctorii și nu le cunosc deplin și nici nu le vor putea cunoaște la perfecție, decât la sfârșitul veacurilor și în lumea cealaltă.

Ei bine, și toate acestea s'au făcut din întâmplare??? Ele cu dela sine putere??? Se poate una ca aceasta??? Cât de înțelept trebuie să fie deci Acela, care a construit (făcut) acest organism omenească!

Nu e mirare că, văzând și admirând odată Voltaire, un francez fără Dumnezeu, un răsărit de soare, a exclamat totuș: „Puternice Dumnezeule, cred, acuma chiar cred. Nici odată nu pot și nu voi putea tăgădui că Tu ești!”.

Părintele Iuliu

Cunoștințe folosite

Pregătiri pentru însămânțările de primăvară

Primăvara se apropie. Peste câteva săptămâni, însămânțările trebuie începute. Sezonul acesta este scurt, deci se impune, ca toți plugarii să se pregătească, pentru ca la timpul potrivit, să poată ara și însămânța în bune condițiuni.

În toamna trecută abia s'au însămânțat 70% din suprafața prevăzută pentru grâu. Diferența aceasta trebuie completată cu grâu de primăvară, ca în felul acesta să avem pâinea asigurată.

În urma evenimentelor, brațele și vitele de muncă s'au redus în mod simțitor, deci trebuie însămânțate suprafețe cât mai mari cu spicoase și plante de nutreț, cari cer brațe de muncă mult mai puține, decât cultura porumbului.

Semințele de semănat trebuie curățite, tratate contra bolilor și încercată puterea lor de încolțire.

Încercarea puterii de încolțire se face în felul următor: într'o farfurie cu nisip se pun 100 de boabe. Farfuria se ține udă și la căldură, timp de 5-10 zile. În acest interval, în cazul când încolțesc 85-100% boabe, semințele sunt bune de semănat, în cazul contrar trebuie înlocuite, căci altfel se lucrează cu pierderi mari.

Toate uneltele și mașinile agricole trebuie revizuite, reparate și ascuțite, pentru ca să nu se piardă timpul cu ele în sezonul de lucru. Numai plugarii slabi stau cu fiarele de plug și alte uneltele pentru ascuțit și reparat la fierar, când ar trebui să fie pe câmp și să lucreze.

Vitele trebuie bine îngrijite, curățite și hrănite, pentru ca să iasă în stare bună din iarnă și să aibă putere mare de muncă.

Ing. Agr. VICTOR RUSU

In vârf...

Au căzut pentru un ceas cătuș le

Și-am fugit către voi,

Ca la un semn lăcatele s'au făcut moi

Și pentru întoarcere s'au deschis ușile.

Am fugit și-am ajuns aici:

Din vârf de deal casele tale

Par' o stângace 'mprăștiere de petale,

— Scame de vată, mici. —

Le privesc și rîd ca un copil, mă atrag,

Imi fac semne cu brațe senine,

Imi vine să plîng, sunt la un pas te tîne,

Satul meu drag, satul meu drag.

TRAIAN DRAGOȘ

Cum au nenorocit Ungurii o familie preotească

În comuna Fărăgău, jud. Mureș, la protopopul onorar Octavian Gherman, hărțuit și întemnițat în 1914—1915, tată a 12 copii, lăsat ani de zile fără congruă (leafă dela stat), s'au prezentat în ziua de Bobotează doi unguri din Tonceu și i-au cerut o vacă străină. Preotul le-a răspuns că într'adevăr un refugiat i-a lăsat în grijă o vacă, pe care o predă la ordinul scris al primpretorului. Nemulțumit de răspuns, spre seară s'au întors cu alți 5 tovarăși înarmați, în total 7, spunând oamenilor cu cari s'au întâlnit că, ori vaca, ori popa. Mai târziu s'a aflat că au fost puși la cale de notarul din Mociu.

Intrînd în casă au început a bate pe Părintele, pe preoteasa și pe copii.

Uoul din cei trei flăcăi ai Părintelui Nicu, absolvent de teologia din Băj, fost pedagog la Internatul Vancean de băieți din Blaj și student la Academia Agronomică din Cluj-Timișoara, sublocotenent în rezervă, s'a sculat împotriva acestor făcători de rele, i-a certat și i-a pofit afară. A început o încăierare, în toiul căreia ungurii au spart lampa și l-au împușcat în burtă pe b etul Nicu.

Ieșiți în curte l-au provocat pe Părintele, să părăsească numai decât casa, că dacă nu, o dărâmă cu grenade. Ieșind din casă, unul dintre cei 7 l-au lovit în cap cu patul puștii, spre noroc însă Părintele și-a ținut mîna stîngă spre apărare, iar lovitura i-a rupt numai mîna în loc să-i crepe capul.

Duși amîndoi la spitalul din Reghin, Nicu a murit după două zile de chinuri, iară Părintele a rămas cu mîna frîntă și cu capul greu lovit. Mai mult, mi-se povestește de către un domn care vine dela Reghin, că poliția ungurească a dețnut pe un alt fiu al Părintelui Gherman, învinuindu-l că el l-ar fi împușcat pe fratele său.

Iar acești ticăloși au rămas nepedepsiți, ba încă chiar lăudați de către poliția de acolo!

Moartea eroică a unui student din Veza

D-l maior Tulaczko Marian dela Centrul de Exploatare din Blaj a primit o scrisoare dela d-l căpitan Beu Dumitru comandantul escadronului 38 vînători călări de pe frontul unguresc, în care îi descrie moartea eroică a sublocotenentului Crișan Vasile din Veza, student la Facultatea de Drept din Cluj—Sibiu.

Iată cum a murit acest erou:

În ziua de 4 Decembrie 1944, orele 7 dimineața, escadronul a primit misiunea de a ataca înălțimile stîncose dela Fók—Mătra din munții Bükk. La 30 minute după începutul atacului i-s'a raportat d-lui căpitan de către agentul plutonului 3 că sublocotenentul Crișan a fost lovit în plin de un proiectil de brand, rămînând mort pe loc.

Mergînd d-l căpitan la fața locului, a constatat că moartea se datorește elanului tineresc al ofițerului, care a fost gîsit la 7 metri înaintea plutonului, îndreptat spre dușman.

Acelaș d-n căpitan a îndreptat și către părinți tinărului sublocotenent o scrisoare duioasă, în care îi încunoștințează că fiul lor a fost înmormîntat după toate datinile creștinești în cimitirul comunei Mocsányás puszta, unde odihnește ca unul care și-a făcut datoria pentru Ardealul nostru scump.

Acest erou face cinste nu numai părinților săi cari l-au crescut și satului în care s'a născut, ci și neamului întreg. Să fim mîndri că avem astfel de tineri!

Facă-l Dumnezeu partea cu dreptii, iar pe părinți bunul Dumnezeu să i mîngăie!

Dl M. Manolescu bolnav de tifos exantematic. Fostul ministru de externe al guvernului Gigurtu, d-l M. Manolescu, care a subscris cedarea Ardealului, a fost dețnut ca vinovat pentru dezastrul țării și așezat în etajul V. al Prefecturii Poliției Capitalei. Acuma D-Sa este grav bolnav de tifos exantematic.

Cum stă lumea și țara

Frontul din răsărit

Luptele ostașilor noștri

În Munții Tatra Mică și în muntele Javorina din Cehoslovacia trupele noastre au reușit să-și îmbunătățească pozițiile. Ele au cucerit mai multe localități, între cari mai însemnate sunt B'stra, Gornî, Tisovnic, Ture-Pole, Certiaski, Grabcea și Panov-Laz.

A căsut Budapesta

A fost ocupată de trupele sovietice în ziua de 13 Februarie. Să nu se uite însă că și trupele române, cari luptă acum numai în Cehoslovacia, au dat un foarte prețios ajutor la ocuparea acestui oraș și că din capul locului și noi ne avem vrednicia noastră în căderea atât de repede a Ungariei, vrăjmeșă noastră neadurmită. De acum s'a deschis drumul spre Viena, așa că nu peste mult va trebui să cadă și falnica cetate împărătească. Nădăjduim că marile puteri aliate vor ști prețui jertfele noastre făcute din 23 August 1944 încoace pentru biruința comună.

Înaintearea armatei roșii spre Berlin și Stettin

Armatele roșii nu le mai poate opri nimenea. Ele înaintează vijelios spre inima Germaniei, care este Berlinul. În fața falnicei capitale germane se află însă râul puternic întărit, Oderul, pe care armatele l-au trecut în mai multe puncte în partea de miazăzi, iar acum încearcă să-l treacă și în partea de miazănoapte spre importantul oraș Stettin, capitala provinciei Württemberg cu 254.000 locuitori. Ele au înconjurat marele oraș Breslau cu 557.000 locuitori și se apropie de Dresden, capitala Saxoniei, cu 619.000 locuitori. Acum își dau toată silința ca să se apropie cât mai mult de Frankfurt de pe Oder din Prusia, care, ce e drept, n'are decât 71.000 locuitori, dară este o puternică întăritură în fața Berlinului.

Marile ziare străine susțin că nu peste mult Germania va fi atacată și dinspre miazănoapte, ceea ce nu se poate întâmpla decât de pe mare.

Pe lângă aceste pierderi grozave, Germania mai suferă zilnic pe urma bombardamentului englez și american, așa că la Berlin e o jale mare, mai ales când se văd sutele de mii de refugiați pe jumătate înghețați și flămânzi ca vai de ei.

Cu toate acestea Germanii luptă încă cu curaj și au început contra-atacuri pe un front de 600 de kilometri.

Frontul din Apus

merge mai încet, fiindcă acolo Germanii sunt foarte bine întăriți prin linia Siegfried. Dar și acolo înaintează Englezii, Nordamericani și Canadienii fără întrerupere, însă mai încet, câte 2—3 kilometri la zi.

Pe celelalte fronturi

nu se prea dau lupte; în Italia și Jugoslavia fiind ceață mare, luptele sunt mai mult locale.

In Japonia

în schimb se dau lupte puternice. Japonezii au cuprins la începutul războiului insulele Filipine cari erau ale Statelor-Unite Nordamericane. Trupele americane însă au reușit să intre în insula cea mai mare care este Luzon și a cărei capitală este Manila, cu 285.000 lo-

cuitori. Ei au și cuprins Manila și acum sunt pe cale de a nimici sau a face prizoniere armatele japoneze încercuite.

Aviatorii americani au atacat apoi din greu și atacă zilnic capitala Japoniei, Tokio, și mai ales fabricile de armament. Se pare că și-au pus în gând să isprăvească și cu Japonia cât mai curând.

Ajutorul dat Rusiei de către Statele-Unite

Radio-ul din New-York a spus în limba română că la marea ofensivă rusească, ce se rostogolește asupra Germaniei de 6 săptămâni încoace, Statele Unite Nordamericane au contribuit cu 144.000 care blindate, cu 1045 locomotive, cu 5000 vagoane și cu 33.000 telefoane de campanie.

Politica externă

Conferința celor trei mari

D-nii Stalin, Roosevelt și Churchill s'au întâlnit în peninsula Crimeea, în orașul Ialta. Acolo au lucrat împreună 9 zile, fără de a ști nimenea unde se află.

Înainte de toate ei au hotărât nimicirea hitlerismului și a fascismului. După cucerirea Germaniei, ea va fi pusă sub control aliat. Franța va fi invitată să ocupe și ea Germania. Dela Polonia se va lua partea de răsărit și se va da Rusiei până aproape de Varșovia, în schimb ea va primi teritorii noi dela Germania. Guvernul polonez dela Londra însă a protestat împotriva acestei hotărâri. În ce privește Jugoslavia, s'a hotărât să se înțeleagă între sine mareșalul Tito cu d-l Subasici. Au mai hotărât apoi să ajute țările eliberate de sub jugul german. Înțelegerea între cei trei a fost deplină.

O nouă întrunire va avea loc la 25 April la San-Francisco în America de Nord, pe marea Oceanului Pacific.

Politica internă

Dreptatea din Ardealul cedat

În Ardealul cedat Ungarilor, poliștii unguri fac nedreptăți. Într'unul din marile orașe de acolo poliștii unguri au arestat mai mulți cărturari români. Au început apoi a-i elibera, numai după ce și întrucât au dat declarații, că vor face ceea ce le poruncese ei. De altă parte profesori sosiți din Târgu Mureș ne spun că la liceul românesc de acolo trebuie să se propună și limba maghară, în schimb însă la cel unguresc nu se propune și limba română.

Situația guvernului

este grea, mai ales de când a vorbit d-l prim-ministru N. Rădescu. D-l subsecretar de stat Teohari Georgescu i-a scris o scrisoare, în care-l atacă foarte greu, iar d-l ministru Gheorghe Gheorghiu-Dej a cerut ca Societatea Română de Radio-Difuziune să fie trecută la Ministerul Comunicărilor, ca să se publice numai ceea ce vrea F. N. D., adică Frontul Național Democrat. În schimb partidul național țărănesc și național-liberal stau strâns unite în jurul M. Sale Regelui și primului său sfetnic care este d-l general N. Rădescu.

Statutul naționalităților minoritare

În Monitorul Oficial din săptămâna trecută a apărut un decret-lege privind statutul

naționalităților minoritare, publicat de d-l Gh. Vlădescu-Răcoasa, ministrul naționalităților minoritare din guvernul d-lui general N. Rădescu. Prin această lege se dau mari drepturi naționalităților minoritare (mai mici ca număr) din România. Uade sunt cel puțin 30% de minoritari, ei vor putea înainta cereri în limba lor și vor putea vorbi în limba lor în fața instanțelor. Ceea ce ne bucură pe noi uniții în această lege este, că ni-se asigură drepturi și Bisericii noastre care este minoritară, iară preoții noștri nu vor putea fi salariați și mai slab decât cei ortodocși, cum a fost pe vremuri. Avem noroc și noi cu minoritățile! La universitatea din Cluj, la Facultatea de Drept, Litere și Filosofie se vor înființa și catedre cu limba de predare germană și maghiară.

Știrile săptămânii

Papa la conferința păcii. Duminică în 18 Februarie se va citi în toate bisericile catolice din dieceza Liverpool din Anglia o scrisoare pastorală, în care se cere ca și Papa dela Roma să ia parte la conferința păcii. Ideea episcopului catolic englez este că se poate de bună și, în cazul că ar lua parte la acea conferință de pace și Sfântul Părinte, ar putea fi sigure toate popoarele, mari și mici, că li s'ar face dreptate deplină.

Papa dela Roma atacat. Patriarhul mitropoliei și episcopii ortodocși adunați la Moscova pentru a alege pe noul patriarh al Moscovei au atacat pe Sfântul Părinte dela Roma că ar vrea să ușureze Germania hitleristă de răspunderi pentru crimele făcute. Sfântul Părinte dela Roma a desmintit cu toată hotărârea această afirmație, arătând că ei este părintele comun al tuturor popoarelor catolice și ca atare le apăra pe o formă pe toate, iară pe Hitler l-a osândit în repetite rânduri pentru nedreptățile pe cari le-a făcut lumii întregi.

Papa bolnav Sfântul Părinte dela Roma, Papa Pius XII, fiind răcit și răgușit, Miercuria trecută nu și-a părăsit camera. Dorim însă-nătoșare grabnică Părintelui creștinătății.

Di Maniu nu se retrage din viața politică. Unele ziare de ale Frontului Național Democrat au adus știrea că d-l Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, s'ar retrage din viața politică. Acest zvon l-a desmintit însuși d-l Maniu, care s'a reîntors Duminică 11 Februarie la București și a început convorbirile ca oamenii politici.

S'au ridicat și pensile preuteselor văduve. Cele mai nenorocite ființe sunt fără îndoială preutesele noastre văduve cari nu primesc penzilor dela stat. Acestea aveau dela B aj între 2700 și 3375 Lei lunar, așa că nu le ajungeau nici pentru un litru de lapte și o jumătate de pâine la zi. Acum Conzistorul din Blaj le-a ridicat și lor penziunea la 4000, 5500, 6500 și 7500 Lei lunar. Fondul de penziune însă nu ajunge să acopere aceste cheltuieli mari, de aceea cam 2 milioane de Lei le vor plăti preoții din amărățile lor salarii, ca bietele văduve să nu chiar moară de foame.

Șeful rabin din Roma trecut la catolicism. Deodată cu izbucnirea războiului în Italia, toți contrarii lui Mussolini au trebuit, ori să fugă, ori apoi să se predea ca să fie întemnițați. Între aceștia se afla și șefrabinul din Roma și mai mulți politicieni

străini și italieni (între ei dl Bonomi, prim-ministrul de astăzi al Italiei, 60 de prizonieri ruși scăpați din prinsoarea italiană și alții). Ce erau să facă? Au fugit în Cetatea Vaticanului și s'au rugat, să fie luați sub scutul Sfântului Părinte, care i-a și primit. Stând acolo atâția ani, șeful rabin a început să studieze deosebirea dintre credința evreească și cea catolică și s'a convins în sfârșit că Biserica Romei este Biserica cea adevărată. Radio Londra a vestit în seara de 18 Februarie că șefrabinul Romei a trecut la catolicism. Radio Londra a mai adăugat că mulți necredincioși și dușmani ai preoților s'au schimbat cu desăvârșire pe urma vieții pe care au văzut-o în Vatican.

Au furat în valoare de 40 milioane. În toată țara hoțiile și spargerile se țin lanț, ca până acuma nici odată. În capitală au fost prinși trei hoți și spărgători, cari au mărturisit că într'un timp scurt au făcut 16 spargerii, au furat preț de 40 milioane Lei, iar lucrurile furate le vindeau unei cântărețe, care apoi le vindea altora pe preț mare. Toți patru își așteaptă acuma osânda care nu va întârzia.

Cât au suferit Românii în taberele de muncă maghiare. În numărul 30 din 10 Febr. 1944 al ziarului „România Nouă” din Sibiu badea Lazăr Dumitru din Rebrîșoara Năsăudului își povestește suferințele din taberile de muncă maghiare. El spune că primiau la zi 2—3 cartofi, n'aveau la amiază odihnă decât o jumătate de ceas, iar noaptea dormeau sub cerul liber, în ploaie și noroi, mai rău decât vitele, neavând nici paie de așternut pe jos.

A murit profesorul Gh. Moroianu. Zilele trecute s'a stins la Brașov, în vârstă de 74 ani, fostul rector al Academiei Comerciale din Cluj-Brașov și fost consul român la Londra, profesorul Gheorghe Moroianu. A fost un om de seamă, care a scris, pe lângă multe lucrări de specialitate, și un frumos volum literar intitulat „Chipuri din Săcele”.

Cât s'a scumpit viața. Ceeace s'a putut cumpăra în 1933 cu 1000 lei, în Decembrie 1944 se cumpăra cu 14.230 lei. Față de 1933 mâncările au crescut dela 100 lei la 1911 lei, îmbrăcămintea și încălțăminte de la 100 lei la 29.337, lemnele de foc la 2335, transportul la 350, chiria la 308, iară leacurile la 1592 lei.

Oameni politici deținuți de dl Hitler. Dl Hitler deține ca ostatici pe regele Leopold al Belgiei, fostul cancelar al Austriei Schuschnig, șeful partidului socialist francez Leon Blum, șeful partidului socialist radical francez Herriot și pe generalul francez Veygand. Ziarele suedeze susțin că Hitler nu-i va elibera pe aceștia, decât dacă i-se va făgădui și lui că va fi pus în libertate.

Intoarcerea funcționarilor în Moldova. Guvernul a dat poruncă aspră, ca toți funcționarii din Moldova și Bucovina de miazăzi rămasă nouă pe urma armistițiului să se reîntoarcă la funcțiile lor.

S'a prăbușit avionul ce ducea la Ialta ofițeri și funcționari englezi. Mare senzație a produs în toată lumea știrea, că avionul, care ducea la conferința celor trei mari, ținută la Ialta în peninsula Crimeea, pe 12 ofițeri și funcționari superiori englezi, s'a prăbușit în mare. Cauza este graba cu care au plecat și pentru care nu a fost vizitat destul de bine avionul înainte de plecare.

Bucureștii primește ajutor în grâu. Că la ce strâmtoare a ajuns țara noastră pe urma jafurilor făcute de Germani, se vede și din faptul că Bucureștii a cerut și va primi dela Crucea Roșie Internațională 240 vagoane de grâu împrumut.

Producătorii de cereale trebuie să predea 80% din ceace au și anume Armatei, Institutului Național al Cooperăției sau morilor comerciale, plătindu-li-se imediat la prețul oficial. Intrucât nu vor face-o aceasta, cerealele (bucatele) li-se vor confisca.

A murit fiindcă era sărac. Zilele trecute s'a stins la București, deplâns de mulți, avocatul Vasile Pecec, de aprindere de plămâni. Dacă era om mai bogat, poate că scăpa cu injecțiile ce i-s'ar fi dat; sărac cum era însă, a trebuit să moară la vârsta de 44 ani. În tinereță a fost tâmplar și prin sârguința sa și-a făcut toate examenele, până a ajuns avocat. Muncitorii cu creerii au ajuns astăzi aproape muritori de foame.

Nenorocirea din Slatina de Mureș. În dimineața zilei de 29 Ianuarie, pe la ora 5, soția săteanului Maxinan Gheorghe din Slatina de Mureș, jud. Arad, a aprins lampa și a început să toarne benzină din damigeană în lampă, fără să o stingă. În apropiere se afla și cuptorul, în care ardea focul. Benzina din damigeană a luat foc, stropindu-l pe soțul ei, pe doi copii și pe socrul ei, un singur copil scăpând ca prin minune, vârându-se sub plapomă, înainte de a fi fost stropit cu benzină aprinsă. Doi copii au încetat din viață, iară starea bărbatului și a socrului este foarte gravă.

Berlinul se va apăra până în sfârșit. Capitala Germaniei, Berlinul, care are aproape 5 milioane de locuitori, se va apăra până în sfârșit, devenind cetate. Cel puțin așa au hotărât hitleriștii. Aceasta înseamnă că și Berlinul va avea soarta Budapestei, adică va fi dărâmat rând pe rând, casă de casă. De altfel nu prea este mult de dărâmat, pentru că cea mai mare parte a Berlinului este dărâmată de bombardierele engleze și nordamericane.

„Arlus” ul la Blaj. După ce dl ministru-general Gheorghiu a fost la Blaj și a înființat și aici „Arlus”-ul, adică „Asociația Română pentru strângerea legăturilor cu Rusia Sovietică”, la care s'au înscris mulți Blajeni, Duminecă în 18 Februarie s'a ținut întâia ședință, la care a vorbit dl președinte profesor Simion G zdavu, apoi a vorbit despre istoria Rusiei Păr. prof. Dr. Coriolan Suci, despre literatura rusă dl profesor Stino, iară despre limba rusească dl inginer Trâmbițaș. A luat parte foarte mult public.

Cununie. D-soara Elena Șarlea dela Administrația gazetei noastre s'a cununat Duminecă 18 Februarie în biserica parohială din Blaj, cu dl. Gheorghe Mureșan. Preot cununător a fost Păr. Ioan Mișcoiu dela Administrația gazetei noastre, iară nuni dna și dl. C. Orășanu, șeful Manopolului Alceolului Blaj. Felicitările noastre!

Celce nu primesc regulat gazeta. După ce poșta merge cum nu se poate mai rău, făcându-ne pagube grozave (peste o mie de abonați ne-au abzis din cauza poștei, și numai a poștei!), rugăm pe abonații rămași credincioși gazetei, să binevoiască a ne arăta, printr'o cartă poștală, ori de câte ori nu primesc gazeta, ca să putem să trimitem Direcțiunii

Generale a Poștelor, precum și d-lui Ministru al Comunicațiilor, ca să se convingă, cât de prost ne servește poșta. Tot noi purtăm urmările celor ce nu-și fac datoria, mai ales a măciucașilor dela sate.

Ajutor la gazetă am mai primit dela următorii abonați: Moldovan Gh. Brașov lei 500, Dr. Mohai medic-Valea-Lungă lei 500, Crișan Ioan agr.-Cujir lei 1000, Vinolea Petan-Hunedoara lei 500, Ioan Bogdan controlor financiar-Rupea lei 300, Crișan Alexandru șef de gară-Voila lei 600. Le mulțumim. Dumnezeu să-le răsplătească înmii.

† **Preot Ioan Gergely**, fost protopop al districtului protopopesc Gheorgheni, a adormit în Domnul, la Subcetate, jud. Mureș, în ziua de 27 Ianuarie, după un atac de inimă, într'al 72-lea an al vieții și al 49-lea an al preoției. Facă-i Dumnezeu partea cu dreptii!

† **Ana Maria L. Moisin**, al 5-lea copil al Păr. Cons. Laurențiu D. Moisin din Câmpina, a plecat în Patria Ingerilor, în ziua de 8 Ianuarie 1945, la 3 zile după naștere și botez și la 1 an după bunica iubită, regretata văd. Maria P. Moisin. Dumnezeu să le așeze sulețele între dreptii Săi!

Pentru restanțieri

Pentru a aduce din nou aminte abonaților noștri, cari nu și-au achitat abonamentul restant, am trimis în fiecare parohie câte-o listă pe cari sunt trecuți toți restanțierii la ziarul nostru. Dela facerea listelor până la primirea lor în parohia respectivă se poate ca unii din abonați să fi trimis banii. Pe aceștia îi rugăm, să nu se supere, dacă își vor vedea numele scris pe listă, neputându-le șterge, fiind ele deja trimise.

Administrația

Poșta gazetei

Păr. P. P. Berinde Lupeni. Calendare nu mai avem de mult, iară enciclicile și toate cele cerute nu se mai află la librărie.

7138 Gh. Alexă. Dela noi Vă merge ziarul.

Subinginer Ioan Dușa-Lonea-Petrila. Recomandat v'am trimis calendarul.

Parohia gr. cat. Daia. În 30 Noemvrie 1944 am primit Lei 3370. Pe anul 1944 sunteți la curent cu abonamentele.

Popa Ilie-Ocna-Mureș. Am trimis calendar recomandat în 5 Februarie.

Parohia rom. unită Dobrești. Nu mai avem calendare.

Oficiul parohial Cigud. Cele 7 calendare costă Lei 1120.

Păr. protopop Tralan, Aninoasa. Calendare nu mai avem.

Primăria comunei: Agrașteu — Comitetul pt. adm. bunurilor părăsite.

Nr. 152/1945.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 4 Martie 1945 orele 14, se arendează pășunatul Conposesoratului de pășune din comuna Filitelnic, în suprafață de circa 560 jug. cad. pe timpul dela 1 Maiu 1945 până la 1 Nov. 1945.

Prețul de strigare este de Lei 1.000.000.

Garanția este de Lei 10% din prețul de strigare.

Licitația se ține la Notariatul Agrașteu, unde se pot vedea și condițiunile de licitație. Agrașteu la 13 Februarie 1945.

Primar, VICIU BASIL Notar, ION BUCUR
Nr. 3 (1-1)